Velt-kalender

voor moestuin, serre en fruittuin

Toelichting kalender

Op deze werkkalender kan je de planning voor je eigen tuin en je teeltresultaten noteren. Voor het opmaken van die planning kan je de teeltgegevens in de kalender gebruiken. Maar wie precies wil weten vanaf wanneer en tot wanneer zij of hij elke mogelijke teeltwijze van elk gewas kan uitvoeren, raden we aan de teelttabellen te raadplegen bij de gewasbeschrijvingen in het *Handboek Ecologisch Tuinieren*, een uitgave van Velt.

Teeltgegevens

We geven teeltgegevens voor groenten, fruit en keukenkruiden. Voor groenten worden, volgens hun belang, één of meerdere zaai- of planttijdstippen vermeld.
De aangegeven data zijn geschikt voor de 'gemiddelde' tuinier in een 'gemiddeld' jaar. Er zijn immers belangrijke verschillen volgens:

- Het weer: in een heel laat voorjaar moet je alles al gauw enkele weken uitstellen.
- De grondsoort: in lichte gronden, die sneller opwarmen dan zware, kan je vroeger zaaien.
- De ligging van de moestuin: in een besloten tuin kan je vroeger starten dan in een open tuin zonder beschutting.
- De streek: aan de kust is het klimaat milder en zijn er bijvoorbeeld minder vorstdagen dan in het binnenland.

Volgende afkortingen worden gebruikt:

tp.	ter plaatse
zb.	op zaaibed
pp.	in potjes of perspotjes
vg	vollegrond buiten
kg	koud glas (onverwarmde serre, platte bak, plastic tunnel)
wg	warm glas (-in potjes of bakjes)

Teeltgegevens:
Geert Gommers, Greet Tijskens en Luc De Cleene
Eindredactie:
Relinde Baeten
Lay-out:
Krista De Ridder

velt
Vereniging voor Ecologische Leef- en Teeltwijze vzw

Velt
Uitbreidingstraat 392
2600 Berchem
tel. 03 281 74 75
fax 03 281 74 76
info@velt.be
www.velt.be

Velt-Nederland
Postbus 153
5570 AD Bergeijk
tel. 0475 48 45 80
velt-nederland@hetnet.nl
www.velt-nederland.nl

JANUARI

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	**Nieuwjaar** als dat nog niet gebeurd is: teeltplan opstellen en zaad bestellen
2	
3	ingekuilde bewaargroenten: bij strenge vorst extra beschutten
4	
5	gereedschap in orde brengen
6	
7	
8	tuinkers zaaien in bakjes op vensterbank probeer ook eens mosterd, tarwe of alfalfa: ze zitten boordevol vitamines en spoorelementen
9	
10	
11	snoei druivelaar
12	
13	zaaikistjes en verspeenbakjes verzamelen
14	
15	

16	zomerprei eerste zaai wg
17	
18	vroege wortelen: eerste zaai in platte bak
19	
20	
21	spinazie zaaien kg, enkel op vroege lichte gronden: *Vroeg Reuzenblad* is een geschikt ras
22	labboon zaaien pp. kg
23	
24	
25	
26	
27	
28	rijshout voor erwten verzamelen
29	
30	
31	

FEBRUARI

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	
2	radijs eerste zaai kg: radijs onder koud glas moet je voldoende luchten, anders krijg je veel loof en weinig knol
3	doperwt en sluimerwt zaaien zb. kg
4	veldsla zaaien tp. kg kervel zaaien tp. kg: best elk jaar nieuw zaad gebruiken
5	raapstelen zaaien tp. kg
6	vroege wortelen zaaien kg als het niet vriest, kan je nu buitendruiven planten
7	
8	
9	
10	vroege spitskool zaaien zb. kg rabarber: vervroegen door af te dekken met plastic
11	
12	bij zacht weer nu al de bodembedekking wegnemen
13	kropsla en ijsbergsla (vrijsterteelt) zaaien wg doperwt en sluimerwt zaaien zb. kg: voorkweken betekent een flinke vervroeging; pas op, vogels zijn dol op kiemende erwten
14	ui eerste plant vg sjalotten (bruine) planten vg: ui en sjalot verkiezen niet-bemeste grond
15	snoei appel, peer en kleinfruit bij vorstvrij weer grote snoeiwonden bij appel en peer afdekken met een wondafdekmiddel
16	
17	
18	
19	
20	tuinkers zaaien in bakjes op vensterbank
21	
22	
23	
24	
25	Kerstmis
26	Tweede Kerstdag
27	
28	
29	witloof: einde intafelen
30	
31	Velt wenst je een warm, gelukkig en vruchtbaar nieuw jaar.

DECEMBER

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes

vg volleegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	teeltplan opmaken of aanpassen (zie voorbeelden in *Handboek Ecologisch Tuinieren*)
2	bij strenge vorst buiten ingekuilde bewaargroenten extra beschutten
3	tuingereedschap een grondige schoonmaak- en onderhoudsbeurt geven
4	spinazie zaaien kg
5	
6	
7	plant nu een serredruivelaar
8	
9	
10	
11	
12	planten van weeuwenbloemkool onder kg extra beschutten bij strenge vorst
13	
14	
15	snoei druivelaar

16	kropsla eerste zaai kg (pp. of tp.)
17	
18	plantgoed vroege aardappelen kopen en in bakjes op een koele, lichte plaats laten voorkiemen: kies rassen met een goede weerstand tegen aardappelziekte (b.v. *Gloria*)
19	
20	vroege bloemkool zaaien zb. kg snijsla zaaien tp. kg pluksla zaaien pp. kg
21	vroege broccoli zaaien zb. kg kervel zaaien tp. kg
22	
23	zomertarwe zaaien vg
24	
25	radijs zaaien kg doperwt en sluimerwt zaaien zb. kg
26	tuinkers zaaien in bakjes op vensterbank bieslook en marjolein zaaien wg zomerprei laatste zaai wg
27	glastomaten eerste zaai wg: de temperatuur moet 20°C bedragen en de zaailingen hebben veel licht nodig
28	vroege knolselderij en groene selderij zaaien wg: voorkiemen is aangeraden

MAART

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	bodembedekking weghalen veldsla laatste zaai kg bindsla zaaien pp. kg
2	ijsbergsla eerste zaai kg (pp.) snijsla eerste zaai vg spinazie eerste zaai vg
3	zaai niet te diep; fijne zaden zoals die van wortel, sla, peterselie, prei, kool, ui maar 0,5-1 cm diep zaaien; grotere zaden mogen dieper; na het zaaienaandrukken
4	radijs zaaien kg of eerste zaai vg
5	raapstelen zaaien tp. vg of kg frambozen aanbinden
6	peterselie 1ste zaai vg: voorkiemen is aangeraden
7	knoflook planten vg late plantaardappelen voorkiemen: kies rassen die weinig vatbaar zijn voor aardappelziekte (b.v. *Eba*)
8	paprika zaaien wg blauwe bes uitplanten stekken van bessen uitplanten
9	tuinkers zaaien tp. vg rabarber scheuren en planten artisjok zaaien pp. wg
10	dop- en sluimerwt zaaien tp. vg droge erwt zaaien tp. vg
11	herfst rode en witte kool zaaien zb. kg vroege bleekselderij zaaien wg ui planten vg: de topjes van de uitjes moeten gelijk komen met het bodem-oppervlak; niet dieper planten
12	kervel zaaien tp. vg: gebruik zaad van dit jaar probeer ook eens roomse kervel, een heerlijk geurend kruid voor gebruik in soepen en salades
13	vroege wortelen zaaien kg glastomaat zaaien wg
14	bernagie, kamille zaaien tp. vg lavas zaaien zb. vg tijm zaaien wg lavendel zaaien kg
15	lentekropsla eerste plant kg bindsla eerste plant kg voorgezaaide erwten buiten uitplanten
16	
17	rabarber scheuren en uitplanten op een andere plaats: rabarber verkiest een stevig bemeste grond
18	fruitbomen planten bij vorstvrij weer: hoogstammen moeten gesteund worden
19	
20	
21	tuinkers zaaien in bakjes op vensterbank
22	
23	bij groenten die ter plaatse bewaard worden (prei, schorseneer,...) geregeld een klein deel rooien vóór het hard gaat vriezen
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

NOVEMBER

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes

vg volleгrond
kg koud glas
wg warm glas

1	**Allerheiligen**
2	weeuwenbloemkool verspenen pp. kg
3	
4	peterselie: tegen vorst beschermen met plastic, dan kun je blijven oogsten tijdens de winter
5	
6	spinazie zaaien kg laatste weeuwenselderij planten kg
7	aspergeloof afsnijden en verbranden
8	
9	frambozen scheuren en uitplanten afgedragen stengels braam tot tegen de grond wegsnoeien
10	
11	**Wapenstilstand**
12	knoflook laatste plant vg
13	composthoop afdekken met hooi of plastic om uitspoeling te voorkomen
14	kleinfruit aanplanten
15	
16	vroege aardappelen: eerste plant vg (enkel op vroege gronden) of kg haver zaaien vg
17	lentekropsla zaaien kg (pp. of tp.) snijsla zaaien vg vroege knolselderij 2de zaai wg
18	ui zaaien vg: dun zaaien vaste planten scheuren en planten
19	suikererwt zaaien tp. vg: kies *Sugar Bon* als hoog ras laboon zaaien tp. vg
20	radijs zaaien vg rozelaars snoeien
21	aardperen planten vg
22	
23	vroege herfstprei zaaien kg weeuwenbloemkool planten vg
24	buitentomaat zaaien wg glastomaat verspenen wg krulsla en ijsbergsla zaaien pp. kg vroege groene selderij verspenen kg
25	
26	meiraap zaaien tp. vg rode biet zaaien tp. vg: leg een kluwen om de 3 cm
27	spruitkool zaaien zb. vg: kies een zaadvast ras omwille van de langere oogstperiode aardbeien: slecht blad wegnemen; onkruidvrij maken en verluchten
28	tijm: aanaarden om nieuwe plantjes te bekomen pluksla planten vg
29	bindsla laatste zaai pp. kg zomerprei eerste plant vg zomerwortelen eerste zaai vg: kies rassen van het *Nantese* type
30	spinazie zaaien vg plantui *Sturon*, een Stuttgarterselectie zaaien tp. vg (om volgend jaar uit te planten) paprika laatste zaai wg
31	basilicum en rozemarijn zaaien wg koriander zaaien tp. vg de aspergebeddden ophogen (vanaf derde jaar na aanplant)

APRIL

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	naarmate het weer beter wordt, meer luchten onder glas lentekropsla planten kg warmoes zaaien tp. vg knolselderij zaaien pp. kg
2	rode en witte bewaarkool zaaien zb. vg
3	dop- en sluimerwt zaaien tp. vg bodembedekking steenfruit wegnemen
4	snijselderij eerste zaai tp. vg peterselie zaaien tp. vg zurkel zaaien tp. vg
5	vroege aardappelen planten vg asperges zaaien vg vanaf nu erwten aanaarden
6	glaskomkommer zaaien wg buitentomaat verspenen wg inmaakui zaaien tp. vg: dicht zaaien voor kleine uitjes late herfstprei zaaien kg
7	kropsla zaaien vg: vanaf nu om de 2 tot 3 weken een kleine hoeveelheid zaaien; kies zomerrassen molsla zaaien tp. vg
8	vroege aardappelen: bij nachtvorstgevaar aanaarden of grote bloempotten over de planten zetten
9	meloen zaaien wg glastomaat inpotten wg labboon laatste zaai tp. vg
10	vroege knolselderij verspenen kg ijsbergsla zaaien kg (pp) stengelui zaaien zb. vg radijs laatste zaai voorjaar ui laatste zaai vg
11	paprika inpotten wg aardbeien (doordragers) planten eenjarige bloemen zaaien tp. vg (zonnebloem, Oost-Indische kers, maanzaad)
12	winterprei zaaien zb. vg: kies een laat ras dat volledig winterhard is groene selderij zaaien zb. kg
13	raapstelen laatste zaai voorjaar asperges planten vg: zorg ervoor dat de groeipunten alle in de rij-richting wijzen sjalotten (gele) planten vg
14	erwten: rijshout of draad aanbrengen als steun vanaf nu zomerspinazie zaaien: kies een zomerras, b.v.*Nores* postelein eerste zaai kg
15	Nieuw-Zeelandse spinazie zaaien pp. kg dragon zaaien wg
16	wintertarwe zaaien vg sla en andijvie met wortelkluit verhuizen naar de serre voor langere bewaring
17	
18	
19	boomschijven aanbrengen bij fruitbomen
20	spinazie zaaien kg weeuwenselderij planten kg
21	
22	
23	vanaf nu bessenstruiken planten
24	kervel laatste zaai kg: gebruik zaad van dit jaar winterrogge zaaien vg
25	
26	
27	vrijgekomen grond grof bewerken en bedekken
28	vanaf nu fruitbomen planten als het niet vriest
29	
30	inkuilen bewaargroenten: wortelen, rode biet, rapen, sluitkolen, rammenas,...
31	

OKTOBER

vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

tp. ter plaatse
zb. op zaadbed
dp. in (pers)potjes

1	het najaar is de beste periode om een grondonteding te laten uitvoeren	
2		
3		
4		
5	pompoen oogsten: zorg ervoor steel en vrucht niet te kwetsen	
6		
7	knoflook planten vg	
8	de bodem in de serre met veel water doorspoelen als je na vruchtgewassen bladgewassen zet	witloof: begin rooien wortels; wortels enkele dagen laten nanjpen vóór intafelen
9		
10		
11		
12	stengelui laatste zaai tp. vg	
13		
14		witloof: begin intafelen; blad afsnijden ± 2 cm boven de wortel; intafelen met of zonder dekgrond naargelang het ras
15	snijrogge laatste zaai veldsla laatste zaai kg	

16	hysop zaaien zb. vg spruitkool laatste zaai zb. vg koolrabi eerste zaai zb. kg bleekselderij eerste zaai kg ui laatste plant vg	
17	scheuren bieslook, citroenkruid, dragon, lavas, marjolein, pepermunt, alsem, mierikswortel vroege aardappelen laatste plant winterwortelen eerste zaai vg	
18	schorseneer zaaien tp.vg; gebruik nieuw zaad, schorseneerzaad is maar 1 jaar kiemkrachtig pastinaak zaaien tp. vg wortelpeterselie zaaien tp. vg	
19	vroege struikboon eerste zaai pp. of tp. kg: voorzaaien betekent een flinke vervroeging en een kleinere kans op aantasting door bonenvlieg	
20	glaskomkommer laatste zaai wg vroege bleekselderij verspenen kg voederbieten zaaien tp. vg	
21		
22	tomaat laatste zaai wg buitentomaat inpotten wg, later kg	
23	late aardappelen planten vg vroege bloemkool en broccoli planten vg: afharden voor het uitplanten	
24		
25	zomerprei planten vg: niet dieper dan 10 cm planten ijsbergsla en krulsla planten vg vroege groene selderij planten vg	
26	pompoen en courgette zaaien pp. wg: kies de hokkaidopompoen, die is lekkerder en praktischer dan de reuzepompoen glaskomkommer en meloen inpotten wg suikermais zaaien pp. kg	
27	erwten laatste zaai ui: niet hakken of schoffelen, enkel wieden met de hand	
28	meiraap zaaien tp. vg rode biet zaaien tp. vg spitskool zaaien zb. vg	
29	bewaar rode en witte kool laatste zaai zb. vg lentekropsla en bindsla laatste plant kg uitgebloeide bloemboilen: het loof niet verwijderen, maar laten afsterven	
30	winterprei laatste zaai zb. vg meloen laatste zaai wg paprika planten kg dille en karwij zaaien tp. vg venkel zaaien kg	

MEI

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	**Feest van de Arbeid** rond de uitgeplante kolen vanaf nu kool-kragen aanbrengen over de wortelen tuinbouwgaas spannen
2	bleekselderij zaaien pp. kg zomerbloemkool en broccoli zaaien zb. kg
3	struikboon zaaien tp. onder plastic
4	tussen de aardbeiplanten vanaf nu stro aanbrengen
5	groene selderij zaaien tp. vg voedermaïs zaaien tp. vg
6	frambozen: teveel aan uitlopers verwijderen (12 per meter laten staan) doordragende aardbeien: tot einde mei de bloemen verwijderen
7	augurk en buitenkomkommer zaaien pp. kg glastomaat planten kg witloof zaaien tp. vg: witloof geeft de voor-keur aan niet bemeste grond
8	bij jonge fruitbomen de gesteltakken afbuigen pompoen en courgette zaaien pp. kg
9	glaskomkommer en meloen pl. kg: niet rechtstreeks op de voet van de planten gieten, beter bloempotten ingraven aan de voet en daarin gieten
10	kropsla zaaien vg kardoen zaaien tp. vg
11	**IJsheiligen** suikermaïs zaaien tp. of pp. vg: zeker op tijd zaaien, na 20 mei loop je het risico dat de kolven niet tijdig rijpen
12	**IJsheiligen** winterwortelen zaaien vg pastinaak zaaien vg bonenkruid zaaien tp. vg tijm en salie stekken
13	**IJsheiligen**
14	**IJsheiligen** rode en witte kool planten vg savooi zaaien zb. vg herfstbloemkool zaaien zb. vg buitentomaat planten vg
15	vroege knolselderij planten vg schorseneer laatste zaai tp. vg aardappelen laatste plant: vang de colorado-kevers op de aardappelen, dan heb je er later minder last van
16	heel vroege prei planten vg veldsla zaaien tp. kg spinazie laatste zaai vg
17	spruitkool: toppen als er nog niet veel spruitjes gevormd zijn
18	
19	snijroggе zaaien
20	zaaiui oogsten en goed laten nadrogen
21	
22	
23	
24	
25	kervel zaaien tp. kg winterpeterselie zaaien vg
26	
27	vrijkomende perceel grof bewerken en bedekken met organisch materiaal (hooi, stro, afgevallen blad,…)
28	weeuwenbloemkool zaaien zb. kg
29	scheuren keukenkruiden (bieslook, salie, tijm, citroenmelisse, dragon, marjolein, mierikswortel, pepermunt)
30	buitentomaat: overbodige vruchten afplukken en binnen laten narijpen veldsla laatste zaai vg

SEPTEMBER

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	
2	bij droog weer kun je nu nog met succes hakken of schoffelen, binnen een paar weken kan dat niet meer glastomaat toppen
3	Westerwolds raaigras en rapen laatste zaai afgedragen stengels framboos tot tegen de grond wegsnoeien
4	
5	hazelaar schudden, nootjes met wormen verbranden
6	andijvie bleken (door dichtbinden, met bloempotten,...)
7	
8	droogbonen: planten uittrekken zodra ze vergelen en te drogen hangen op beschutte plaats
9	
10	gras zaaien kropsla herfstras laatste plant winterpostelein zaaien tp. kg
11	winterspinazie zaaien vg: kies het ras *Winterreuzen*
12	
13	
14	
15	kervel laatste zaai vg: gebruik nieuw zaad

16	alle bonen eerste zaai tp. vg: om voort-durend over verse prinsessenbonnetjes te beschikken, kan je vanaf nu tot eind juni gerepeld kleine hoeveelheden zaaien
17	sojaboon zaaien tp. vg pompoen en courgette zaaien tp. vg: de zaden met de scherpe punt naar beneden zaaien eenjarige bloemen laatste zaai vg
18	glaskomkommer laatste plant kg snijselderij dunnen op 15 cm
19	rode biet uitdunnen: niet te veel, anders worden de bieten te dik
20	Nieuw-Zeelandse spinazie zaaien tp. vg knolselderij planten vg: niet te diep uit-planten, het hart moet boven de grond blijven
21	artisjok planten vg knolbegonia planten vg
22	buitenkomkommer zaaien tp. vg
23	witloof zaaien tp. of pp. vg
24	
25	warmoes zaaien tp. vg snijselderij zaaien tp. vg vroege bleekselderij planten vg
26	
27	zomerwortelen zaaien vg
28	pompoen en courgette planten vg: pompoen en courgette kun je op of naast de com-postthoop planten paprika laatste plant kg
29	spruitkool planten vg
30	zomerprei laatste plant vg groene selderij laatste zaai vg
31	bodembedekking vanaf nu opnieuw aan-brengen, b.v. met gazonmaaisel, hooi of stro rozemarijn planten

JUNI

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	savooi laatste zaai zb. vg zomerbloemkool en broccoli planten vg
2	buitentomaat: regelmatig aanbinden en dieven verwijderen; in natte zomers is beschutting tegen de regen aangeraden
3	vanaf nu tot eind augustus is de ideale periode om een composthoop op te zetten augurk zaaien tp. vg: kies bittervrije augurkenrassen
4	aardbeien beschermen tegen vogelvraat droog weer is ideaal om te hakken en te schoffelen, het onkruid droogt dan makkelijk op (alleen in de moestuin)
5	vroege knolvenkel zaaien tp. vg: kies b.v. het ras *Vroege Zomerse*
6	vroege herfstprei planten vg
7	tuinmelde zaaien tp. vg
8	witloof dunnen: het teveel aan jonge plantjes kun je elders uitplanten
9	buitentomaat laatste plant vg
10	postelein zaaien tp. vg: kies het ras *Gewone* groene selderij planten vg knolselderij laatste plant vg
11	bewaar rode en witte kool planten vg boerenkool zaaien zb. vg herfstbroccoli zaaien zb. vg koolrabi zaaien zb. of tp. vg
12	pompoen laatste zaai tp. of pp. vg
13	meloen laatste plant kg glastomaat laatste plant kg
14	witloof laatste zaai
15	spitskool planten vg herfstbloemkool planten vg koolraap zaaien tp. vg
16	raap (als groente) laatste zaai tp. vg rapen (als groenbemester) zaaien
17	afgedragen stengels zwarte bes laag wegsnoeien tijm: bewortelde scheuten (na aanaarden) afsnijden en uitplanten
18	aardbeien laatste plant vg
19	
20	winteruien zaaien tp. vg: deze teelt levert in mei al verse uien
21	suikermais: oogsten in het melkrijp stadium, als de korrels al geel maar nog zacht zijn
22	winterprei aanaarden winterpostelein zaaien tp. vg of kg: interessante, winterharde groente die zowel rauw als gekookt gegeten wordt
23	veldsla zaaien tp. vg: dun zaaien om de plantjes voldoende ruimte te geven spinazie zaaien vg
24	
25	tweejarige bloemen verspenen
26	radijs laatste zaai vg stengelui zaaien tp. vg
27	
28	
29	incarnaatklaver laatste zaai
30	bleekselderij: groenblijvende rassen bleken
31	andijvie laatste plant vg

AUGUSTUS

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	buitentomaat toppen
2	
3	knolselderij: enkel vergelend blad plukken, geen groen blad
4	winterprei laatste plant vg andijvie planten vg postelein zaaien kg of vg
5	kervel zaaien tp .vg: gebruik nieuw zaad herfstbloemkool laatste plant vg
6	
7	
8	augurk: vanaf nu heel geregeld plukken
9	aardbeien planten vg
10	Alexandrijnse klaver: laatste zaai
11	kropsla herfstras planten vg weeuwenselderij zaaien zb. vg peterselie zaaien vg of kg
12	
13	plantuien oogsten en goed laten nadrogen
14	kropsla herfstras laatste zaai vg boerenkool laatste plant vg Chinese kool en paksoi laatste zaai tp. vg
15	**O.L.V.-Hemelvaart** gele lupine laatste zaai
16	winterwortel laatste zaai: kies een ras van het type *Flakkeese*
17	struiksnijboon laatste zaai tp. vg spekboon laatste zaai tp. vg staakprinses zaaien tp. vg
18	druiven kronen
19	andijvie zaaien tp. of pp. vg: er is krul- andijvie (voor slaatjes) en breedbladige andijvie (ook voor warme schotels) groenlof zaaien tp. vg spruitkool planten vg
20	kropsla zaaien vg ijsbergsla zaaien vg bleekseldenij planten vg
21	knolvenkel zaaien tp. vg
22	struikprinses zaaien tp. vg
23	winterbloemkool zaaien zb. vg: interessante teelt omwille van de vroege oogst (april)
24	late herfstpreí planten vg late herfstbloemkool zaaien zb. vg einde aspergie-oogst: aspergebermen wegwerken
25	spruitkool: laatste plant
26	courgette laatste zaai tp. of pp. vg
27	staaksnijboon laatste zaai tp. vg.
28	roodlof zaaien tp. vg: b.v. *Rode van Verona* als je vóór de winter wil oogsten vanaf nu kolen geregeld controleren op rupsen van koolwitje en koolui
29	bewaar rode en witte kool laatste plant vg boerenkool laatste zaai zb. vg groene selderij laatste plant vg
30	pastinaak laatste zaai rode biet laatste zaai tp. vg pompoen laatste plant pronkboon laatste zaai tp. vg

JULI

tp. ter plaatse
zb. op zaaibed
pp. in (pers)potjes
vg vollegrond
kg koud glas
wg warm glas

1	radijs zaaien tp. vg rapen zaaien tp. vg suikermaïs: zijscheuten geregeld uitbreken tomaat: geregeld dieven en aanbinden
2	incarnaatklaver eerste zaai
3	winterrammenas zaaien tp. vg: probeer ook eens daikon, een Japans type witte rammenas
4	staakprinses laatste zaai tp. vg
5	bij het zaaien tijdens droog weer zaai-greppels flink nat maken; na het zaaien de vochtige grond met jutezakken bedekken tegen uitdroging; jutezakken tijdig verwijderen
6	savooi planten vg
7	meloen: eventueel (als er onvoldoende bijen in de serre komen) de bestuiving een handje toesteken: rijpe mannelijke bloemen op de geopende vrouwelijke bloemen drukken
8	
9	
10	winterprei planten vg: inkorten van loof en wortels hoeft niet herfstbloemkool laatste zaai zb. vg herstbroccoli planten vg
11	**Feest van de Vlaamse Gemeenschap** courgette: oogst de vruchten in een jong stadium (15 tot 20 cm lang), zo zijn ze het lekkerst
12	courgette laatste plant
13	
14	knolvenkel laatste zaai vg
15	andijvie laatste zaai vg groenlof laatste zaai vg spinazie zaaien vg: kies vanaf nu herfstrassen
16	zeer vroege prei zaaien zb. vg kropsla herfstras zaaien vg warmoes voor het blad zaaien tp. vg
17	
18	Chinese kool en paksoi zaaien tp. vg herfstbloemkool planten vg
19	ijsbergsla planten vg postelein zaaien tp. vg koolrabi laatste zaai vg
20	Alexandrijnse klaver en witte zaaien als natelt aardbeien planten vg: vroeg planten betekent meer aardbeien volgend jaar; flink bemesten voor het planten
21	**Nationale Feestdag**
22	late savooi laatste plant vg.
23	glastomaat: onderste bladeren beginnen afplukken, om vruchten beter te laten rijpen
24	
25	struikprinses laatste zaai vg herfstprei aanaarden
26	snijselderij zaaien kg boerenkool planten vg
27	winterrammenas laatste zaai zomerwortelen laatste zaai vg
28	let op aantasting door preimot; bij aantasting eventueel spuiten tegen de rupsen van de preimot met *Bacillus thuringiensis*
29	zomersnoei appel en peer
30	wilde laatste zaai
31	Egyptische ui planten vg snoei kersen en pruimen vlak na de oogst